

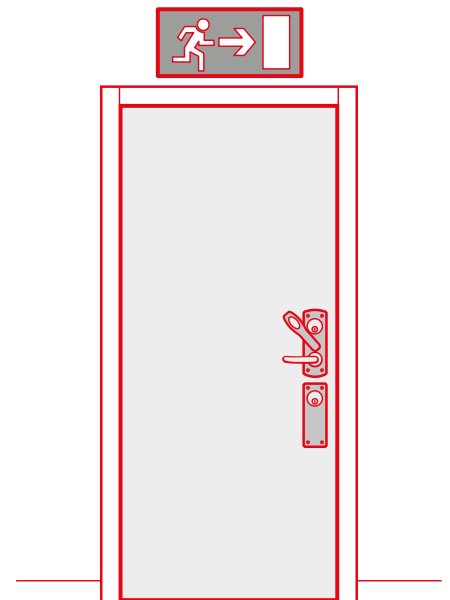
Låsning av nödutrymningsdörr

Nödutgångar ska vara lätt öppningsbara – och samtidigt erbjuda säkerhet när det gäller inbrott. Här följer några riktlinjer.

För att inbrottsförsäkringens villkor ska vara uppfyllda måste ytterdörrar inklusive nödutgångar vara låsta med godkänd låsenhet enligt SSF 3522, klass 3. Det innebär bland annat att låset inte ska kunna öppnas inifrån med vred eller nödutrymningsbehör.

Enligt Lag om skydd mot olyckor ska dörrar eller fönster som är nödutgångar vara lätt öppningsbara. De bör även vara försedda med anordning som medger möjlighet för personer att återvända efter passage.

För att samtidigt uppfylla krav på säker nödutrymning och försäkringsbolagens krav på godkänd låsenhet finns följande godtagbara lösningar:

- **Elektrisk upplåsningsskontroll** innebär att den godkända låsenheten har en kontakt som känner av låsregelns läge. Denna kopplas till någon för verksamheten väsentlig funktion, till exempel huvudbelysning eller kassaregister, så att upplåsning av de godkända låsenheterna måste ske för att verksamhet i lokalen ska kunna bedrivas.
- **Inbrottslarm.** Funktionen kan även kopplas via inbrottslarmet så att en uppmärksamhetssignal avges efter att larmet frånkopplats tills de godkända låsenheterna låsts upp. Indikering kan också fås om de godkända låsenheterna inte är låsta vid tillkoppling av larmet.
- **Motorlås** kan användas i stället för mekaniska lås. Se särskilt informationsblad "Elektromekanisk låsning". Låsningen samverkar då med inbrottslarmet så att motorlåsen låses upp i nödutrymningsdörrar när larmet kopplas från, och låses när larmet kopplas till. Även motorlås ska vara försedda med elektrisk upplåsningsskontroll enligt ovan.

För det tekniska utförandet ska alltid sakkunnig lässmed anlitas. Mer information finns i Svenska Brandskyddsföreningens (SBF) bok "Lås & utrymningsvägar".

OB! Räddningstjänstens synpunkter bör inhämtas.

Allmän information om utrymning

Vem har ansvaret?

Ansvar för att hindra uppkomst och spridning av brand samt åstadkomma en trygg utrymning faller direkt på ägare eller nyttjanderättshavare till byggnad eller anläggning.

Lag om skydd mot olyckor 2003:778, 2 kap. 2 §:

"Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand."

Grundläggande rekommendationer om utrymningsdörr

- Det ska finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar.
- Dörren ska vara utåtgående i utrymningsriktningen.
- Dörren ska vara lätt öppningsbar.
- Det ska finnas möjlighet för återinrymning, exempelvis när det finns risk att möta rök eller brand i utrymningsvägen eller i trapphus och korridorer.
- Nödutgången ska vara lätt identifierbar.

Allmänna rekommendationer för utrymningsbeslag

- Mindre än 5-7 personer med kännedom om lokalerna: Utrymning med egen nyckel
- Mindre än 30 personer: Trycke eller vred utan kåpa
- Mindre än 150 personer: Nödutrymningsbeslag enl SS-EN 179
- Mer än 150 personer: Panikutrymningsbeslag enl SS-EN 1125

Observera att informationen på det här bladets endast är vägledande. De ersätter alltså inte försäkringsvillkor eller försäkringsbrev.

Tänk på att:

- Nödutgångar får inte vara blockerade.
- Utrymningsvägar får inte användas som uppställningsplats – inte ens tillfälligt.
- Även om det finns flera nödutgångar från en lokal så använder de flesta i en paniksituation samma väg som de kom in!

Mer information finns att läsa i SBFs bok Brandskydd i Boverkets byggregler, och i BBR, Boverkets Byggregler.